

Monta syytä juhlaan

Muuttuvan perustason käsitettä, englanniksi *shifting baseline*, käytetään kuvaamaan hidasta, vaikeasti havaittavaa muutosta esimerkiksi erilaisten ympäristömuutosten yhteydessä. Kun muutokset ovat hitaita, emme ehdi havaita esimerkiksi käynnissä olevia sukupuuuttoja tai yleistä metsäpaloja, ja lähihistoriasta tulee uusi normaalitila, johon nykyisyyttä verrataan. Käsitettä voidaan käyttää myös positiiviseen kehitykseen liittyen.

Moni Geologi-lehden lukija on todennäköisesti jossakin yhteydessä kuullut keskustelua siitä, kuinka geologian näkyvyyttä tulisi lisätä. Tai siitä, kuinka tieteenalamme haasteet uusien opiskelijoiden saamisessa linkittyvät esimerkiksi siihen, ettei geologiaa opeteta peruskouluissa itsenäisenä aineenaan. Itsekin tiedostin aikanaan geologian tieteenalan olemassaolon vasta muutama vuosi lukiosta valmistumiseni jälkeen. Kiinnostavaa on ollut huomata, ettei tähän liittyvä keskustelu ole vain 2000-luvun ilmiö.

Muuttuvan perustason käsite onkin ollut mielessäni, kun olen käynyt läpi geologisen seuran historiaan liittyviä materiaaleja. Esimerkiksi jo vuonna 1953 Geologi-lehdessä todetaan geologian vierauden ”tavalliselle kansalaiselle” johtuvan ”lähinnä siitä, että kouluopetuksessamme geologialla on kovin vaatimaton asema” (Nimetön 1953). Tuolloin Geologisen tutkimuslaitoksen (nyk. Geologian tutkimuskeskus) järjestämät malmimineraalien tunnistuskurssit ja malmimitsintäkilpailut olivat lisänneet laajem-

paa kiinnostusta geologiaa kohtaan. Tämän ansiosta Geologi-lehdelläkin nähtiin olevan uusi tehtävä: ”tarjota ajankohtaista luettavaa kaikille geologiasta kiinnostuneille”. Edelleen yli 70 vuotta myöhemmin Geologi toteuttaa hienolla tavalla tätä tehtävää.

Muuttuvan perustason syndroomassa menneisyys unohtuu. Siksi historiassa tapahtuneiden muutosten, niin hyvien kuin huonojen, äärelle pysähtyminen aika ajoin kannattaa. Se auttaa ymmärtämään nykyyhetkeä, yksittäisten asioiden ja tekojen vuorovaikutussuhteita sekä antaa näkemystä ja välineitä siihen, kuinka työskennellä kohti entistä parempaa tulevaisuutta.

Tänä vuonna seura täyttää 140 vuotta. Sen kunniaksi voit lukea tästä Geologi-lehdestä pohdiskelua siitä, millaisia asioita viimeisen kymmenen vuoden aikana on tapahtunut esimerkiksi geotieteiden opetuksessa ja näkyvyydessä. Moni hyvä muutos on pohjautunut yhdessä tekemiselle ja yhteistyölle eri ryhmien välillä. Toivottavasti tällaiseen yhteistyöhön riittää resursseja myös tulevaisuudessa. Mutta mikä tärkeintä: pysähtykäämme hetkeksi juhlistamaan kaikkea sitä, mitä on jo saavutettu!

Antoisaa ja oivaltavaa juhluvuotta!

ELINA LEHTONEN

Suomen Geologisen Seuran puheenjohtaja

Lähde

Nimetön, 1953. Geologi 1953. Geologi 5(1), 6.